uari Vrijdag 7 Januari 1944

DAGBLAD

61ste Jaargang, No. 4099

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zo gs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

BBC waarschuwt West-Europa voor wat komen gaat.

ZIJ SMEDEN EEN NIEU WE EN BETERE WERELD.

INVASIE BALKAN BEGONNEN?

Het Stockholmse blad „Tidningen" zeide, dat uitgelezen Geallieerde divisies zijn geland op verschillende strategisch belangrijke punten aan de Adriatische kust van Joegoslavië. Volgens „Tidningen" is het bericht uit Zagreb afkomstig.

De gelande troepen zouden gewikkeld zijn in hevige gevechten met de Duitse en Ustasji-troepen „aldus zeide het bericht (Stockholm, (AP) 7.1).

WAARSCHUWING AAN BELGEN.

In naam van het Hoofdcommando der Verenigde Landen waarschuwde de BBC de Belgen om in hun woningen te blijven wanneer de militaire verrichtingen der invasie beginnen. „Als u op de wegen blijft zult gij de Geallieerde luchtstrijdkrachten hinderen, die vrij moeten zijn om de vijandelijke verbindingswegen aan te vallen", aldus zeide de radio. „Indien gij van de andere kant de bewegingen der Duitsers hindert zullen zij u meedogenloos neerschieten. Blijft in uw woningen ...... in ieder geval niet op de weg". De radio ried den Belgen om sloten te graven en ondergrondse schuilkelders te bouwen (Londen, (AP) 6.1).

CONCENTRATIE VAN GEALLIEERDE TROEPEN.

Een bericht uit Zürich zeide dat volgens uit Zagreb ontvangen nieuws krachtige eenheden van de Britse 1e en Noordamerikaanse 7e legers zijn samengetrokken te Bari aan de Italiaanse Oostkust voor de invasie van de Balkan (Londen, (AP) 6.1).

DE DUITSERS BESPREKEN HUN KANSEN.

Berichten uit Berlijn zeiden, dat overal in de hoofdstad gesproken wordt over de mogelijkheid van een Geallieerde invasie op het tijdstip dat het Russische winter-offensief zijn hoogtepunt zal hebben bereikt. Berlijnse militaire commentators gaven toe, dat het offensief, dat de Duitse legers aan het Oostfront reeds tot terugtrekking dwong, zijn volle kracht nog niet bereikt heeft, aangezien het ongunstige weer het „speciaal geoefende Russische winter-leger" belemmert. De correspondent van het Zwitserse blad „Basler Nachrichten" zeide, dat volgens de commentators „de Duitsers gebieden opgeven waar zij gevaar lopen te worden omzeild of omsingeld" (Bern, (AP) 6.1).

ROOSEVELT OVER DE STEUNVERLENING.

In een rapport aan het Noordamerikaanse Congres waarin hij het totaal bedrag van de verleende hulp aan de bondgenoten der Verenigde Staten stelde op $ 18.608.000.000 verklaarde President Roosevelt, dat 1944 „het jaar van beslissende verrichtingen in de oorlog zal zijn." Hij verklaarde, dat de Verenigde Landen hun krachten hebben opgevoerd om de as te verslaan en „onze vijanden op elk front hebben teruggeworpen." „Bij de Geallieerde oorlogsbesprekingen te Teheran en Cairo enkele weken geleden waren plannen gemaakt voor grote offensieven, die de overwinning zullen bespoedigen," aldus verklaarde hij.

„Maar de grotere eenheid die daar tot stand gebracht werd, zullen wij steeds grotere slagen toebrengen tot de onvoorwaardelijke overgave der nazies en Japanners is tot stand gebracht."

Roosevelt schreef de grote kracht der Geallieerde offensieven toe aan de steunverlening en legde vooral nadruk op de toeneming in het aantal schepen en in de hoeveelheid munitie.

Dis is het dertiende rapport over de steunverlening sedert in Maart 1941 met het program een aanvang gemaakt werd. Dit rapport loopt tot eind November 1943. Hoewel in de eerste 11 Maanden van 1943 10.356.000.000 dollar van de totale steun werd uitgegeven vergeleken bij de 7.009.000.000 dollar van geheel 1942, toont een tabel in het rapport aan, dat de stroom elke maand vermindert sedert het hoogtepunt bereikt werd in Augustus van het afgelopen jaar.

De uitvoer van leenpacht goederen tot en met October 1943 bedroeg 13.844.000.000 dollar. Dit is meer dan anderhalf maal zoveel als de som voor geheel 1942. Rusland kreeg voor 3.550.000.000 dollar van wat uitgevoerd werd en het Verenigde Koninkrijk 5.980.000.000 dollar.

Van Maart 1941 tot en met 31 October 1943 werd voor 116.543.000 dollar naar Latijns Amerika uitgevoerd aan leenpacht materiaal. Roosevelt zeide, dat de Amerikaanse Republieken voor billioen (milliard) dollar aan waarde in grondstoffen ten behoeve der Noordamerikaanse oorlogsproductie hebben geproduceerd. Bovendien — zeide hij — hebben Brazilië en andere Amerikaanse Republieken langs de Noordelijke kusten van Zuid-Amerika lucht- en marine bases afgestaan (Washington, (AP) 6.1).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Tijdens de dag van 6 Januari overkwamen onze troepen ten Noorden van Nevel de vijandelijke weerstand en tegenaanvallen en gingen zij voort met het leveren van offensieve gevechten waarbij zij een aantal plaatsen veroverden.

De troepen van het 1e Oekraïne-front vervolgden hun offensief en veroverden Tsjudnov en Gorodnitsa, districtscentra van het Zjitomir-gebied. Voorts veroverden zij de stad Rakitno, districtscentrum van het Rovno-gebied en het spoorwegstation van Rakitno, alsook Zjaskov en Uzen, districtscentra van het Kiev-gebied, en meer dan 80 andere plaatsen. Hiertoe behoorden de grote plaatsen Novy-Miropol, Starky-Miropol, Sjitsjanovka, Gorodnisj, Romanovka, Bolsje-Korovintsky, Golitsjki, Zozov, Rosesjy, Nedovka, Velikaya-Rostovka, Sologubovka, Zjurablitsja, Jusjo, Sjalikia, Sinyav, Ostrov, Sjitice-Gory, Saventini, Rosaleyevka, Mirovka, en de spoorwegstations van Miropol, Sitsjanovka, Razina, Mikhailenki, Lipovets, Danilovka en Sukhalesie.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en vonden artillerie- en mortierenduels plaats. Op 5 Januari ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 110 Duitse tanks. 19 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 6.1).

ALGEHELE TERUGTREKKING VOORZIEN.

Een bericht uit Berlijn aan het nieuwsblad „Svenska Morgonbladet" deelde mede, dat volgens een Duitsen militairen zegsman de mogelijkheid bestaat van een algehele Duitse terugtrekking uit Rusland. Deze treugtrekking zal noodzakelijk zijn met het oog op wat — naar hij zeide — een reusachtig Russisch offensief schijnt te zijn langs het gehele front van Leningrad tot de Zwarte Zee (Stockholm, (AP) 7.1).

DE STRIJD IN DE STILLE ZUIDZEE.

Tegen een krachtig verzet dringen de Noordamerikaanse mariniers ten Oosten van Kaap Gloucester op het eiland Nieuw Britannië voort in de richting van de Borgenbaai. Een communiqué uit het Hoofdkwartier van Generaal MacArthur maakte bekend, dat de Noordamerikaanse troepen in hun opmars worden gesteund door geschut, tanks, en vliegtuigen. Een verwoede tegenaanval werd afgeslagen. De mariniers werden ook gesteund door andere Noordamerikaanse troepen, die onlangs bij Tauali op de kust zijn geland aan de Dampier Straat.

Japanse installaties te Kavieng aan het Noordelijk punt van Nieuw Ierland, werden wederom bestookt door Geallieerde vliegers. Een Liberator-bommenwerper plaatste een voltreffer op een Japanse kruiser op 25 kilometer ten Noord-Oosten van de vijandelijke basis, terwijl andere Noordamerikaanse vliegtuigen het vliegveld en de haven van Kavieng aanvielen. In totaal werden waarschijnlijk 22 vijandelijke vliegtuigen vernield in de uitgebreide luchtoperaties, terwijl 2 Japanse vrachtschepen tot zinken zouden zijn gebracht bij het eiland Timor.

Intussen vorderden de Australiërs troepen over het Huon-schiereiland op Nieuw Guinea in een poging om aansluiting te maken met de eenheden van het Noordamerikaanse leger, die van Saidor uit het land binnentrekken.

NIEUWE LANDING OP KUST VAN NIEUW GUINEA?

Een DNB-bericht van Radio-Berlijn deelde mede, dat Tokio een nieuwe landing van Australische troepen op de Noordkust van Nieuw Guinea bij Kaap Gumbi heeft bekend gemaakt (Londen, (AP) 6.1).

HULL OVER DE BOLIVIAANSE REGERING.

Cordell Hull deelde mede, dat de Noordamerikaanse Regering met de andere Amerikaanse Republieken zal consulteren alvorens de nieuwe regering van Bolivia te erkennen. Hij zeide, dat het Noordamerikaanse standpunt bekend is uit een nota aan Alberto Guani, Voorzitter van het tijdelijk advescomité voor de politieke defensie van het Westelijk Halfrond in Montevideo. Guani had Hull in kennis gesteld van een resolutie van het comité waarin werd voorgesteld, dat de Amerikaanse republieken gemeenschappelijk overleg zullen plegen alvorens enige regering te erkennen welke ten gevolge van een revolutie aan de macht is gekomen. Hierop had Hull geantwoord, dat de Verenigde Staten het volkomen eens zijn met de resolutie en „ogenblikkelijk de voorgestelde consulaties zullen beginnen en inlichtingen wisselen met de andere 18 betrokken republieken" (Washington, (AP) 6.1).

HULL OVER ARGENTIJNSE MAATREGELEN.

Cordell Hull heeft op een persconferentie medegedeeld, dat hij poogt feiten te verkrijgen over nieuwe beperkingen, die de Ramirez-regering van Argentinië heeft opgelegd aan de Argentijnse pers en buitenlandse correspondenten. Hij legde de nadruk op zijn belangstelling in de problemen van persvrijheid.

Zijn vertaling liet doorschemeren, dat de Noordamerikaanse Regering eventueel een zeer krachtige houding zal aannemen in deze quaestie. Toen Argentinië het vorig jaar tijdelijk de Joodse bladen verbood, leverde Roosevelt scherpe critiek op deze politiek en het gevolg daarvan was dat het verbod werd ingetrokken (Washington, (AP) 6.1).

ONTRUIMING VAN BESSARABIË.

Betrouwbare diplomatieke kringen hebben bevestigd, dat Roemenië's Antonescu opdracht heeft gegeven tot ontruiming van de burgerbevolking uit Bessarabië. Voorts werd vernomen, dat de vrouw van Antonescu onlangs in Istanbul is aangekomen omdat zij daar veiliger zou zijn.

Het nieuws van vandaag.

Aan een front van meer dan 50 kilometer zijn de Russen de oude Poolse grens thans overgestoken. Reeds namen zij Rakitno op weg naar Sarny, terwijl verder naar het Zuiden de opmars schijnt te gaan in de richting van Rowne na de verovering van Gorodnitsa. Aan het gehele Russische front breiden de aanvallen zich uit en in Berlijn beginnen militaire zegslieden reeds te spreken over een reusachtig Sovjet winter-offensief dat de Duitsers zal dwingen tot een algehele terugtrekking uit Rusland. In Roemenië heeft de regering van Antonescu reeds wijselijk (of niet!) opdracht gegeven tot de ontruiming van de bevolking uit Bessarabië. Want het is duidelijk, dat de Balkan steeds meer de aandacht krijgt van het Geallieerde Hoofdcommando. Reeds gisteren kwam een bericht uit Zwitserland, volgens hetwelk het Britse 1e leger onder Luitenant Generaal Sir K. A. N. Anderson en het Noordamerikaanse 7e leger onder Luitenant Generaal George S. Patton Jr. zich te Bari aan Italië's Oostkust samentrokken. En hedenmorgen wordt uit Stockholm gemeld, dat de invasie van Joegoslavië door de Geallieerde divisies bereids begonnen is. Van Geallieerde zijde is nog geen bevestiging gekomen en zal misschien ook niet spoedig bevestiging komen. De Geallieerde bedoeling zou best kunnen zijn de verrassing voor den vijand zo groot mogelijk te maken en de Partijgenoten van Tito heimelijk te versterken voor het openen van een offensief. Deze Partijgenoten vechten nog steeds verwoed aan alle fronten. Uit Banjaluka moesten zij zich terugtrekken maar de nazies leden niettemin hevige verliezen. En een grote hoeveelheid oorlogsmateriaal werd door de guerrillero's veroverd.

De luchtaanvallen op de Franse invasiekust worden vandaag weer opgevoerd nu het weer niet gunstig schijnt te zijn voor grootscheepse aanvallen op Duitse steden.

De BBC begon reeds de bewoners van West-Europa — in het bizonder België — te waarschuwen zich niet op de wegen te begeven als de landingen beginnen.

Ook in de Stille Oceaan gaat de strijd goed voor de Geallieerden. Op Nieuw Britannië en Nieuw Guinea vorderen de Verbondenen en mischien spoedig zal de Noordamerikaanse vloot zich begeven naar de Marshall-groep nu zij in het afgelopen jaar er 65 vliegdekschepen heeft bijgekregen. Dit werd gemeld door James Forrestal van de U.S.A.-marine.

President Roosevelt zond wederom zijn rapport over de steunverlening naar het Congres. Het totaal bedrag is reeds gestegen tot bijna negentien milliard dollar.

Begint de invasie in Joegoslavië?

Onbevestigde berichten omtrent geallieerde landingen op Croatische en Dalmatische kust.

Kansen der geallieerden in verband met partijgenoten.

In kleinere plaatsen en grote delen van de kust zijn de partijgenoten de baas.

DUITSERS EN USTASJI'S NOG HEER EN MEESTER VAN DE STEDEN.

Is dit het begin van de invasie, vroegen de krantenmensen zich gistermiddag gespannen af. Uit Zwitserland kregen wij een telegram, dat het Britse Eerste leger en het Noordamerikaanse Zevende leger zich in Bari (aan de Adriatische kust van Italië; het graf van Sinterklaas is er) samentrokken gereed voor de invasie van Joegoslavië. Vanmorgen kwam er een dringend telegram uit Stockholm, volgens hetwelk deze beide legers inderdaad op Joegoslavische grondgebied zijn geland, maar tot op het moment van schrijven is geen enkele bevestiging hiervan gekomen, noch van geallieerde, noch van vijandelijke zijde. Het is dus nog heel moeilijk een commentaar te leveren. Maar wel is het mogelijk de krijgskansen te wikken. Reeds enkele dagen hebben wij de aandacht op Joegoslavië gevestigd, omdat wij daar een nieuwe invasie verwachtten. Het spreekt vanzelf, dat de gelukskansen van zulk een invasie afhankelijk zijn van de toestand onder de bevolking van het land zelf.

Het nieuws uit Joegoslavië blijft een aaneenrijging van burgerstrijd, verwoesting, ellende, honger, doodsvreze en onbegrijpelijke verwarring. Vorige week hebben wij het verschil tussen Tsjetniks en Partijgenoten uiteengezet, eergisteren hebben wij Adamic' inzichten omtrent het conflict verhaald naar aanleiding van zijn boek 'My native land' en gisteren hebben wij de historie van het concordaat opgehaald, omdat dit ook een van de diepere oorzaken van de gehele trieste historie is.

In „America", het uitnemende maandblad van de Noordamerikaanse Jezuïeten, schrijft Francis M. Baraga eveneens over Adamic' boek, ongeveer in dezelfde trant als wij eergisteren deden. Baraga merkt eveneens op, dat het een gevaarlijk boek is omdat een extremist al heel moeilijk tot een objectieve beschouwing kan komen. Wij hebben met opzet het concordaat gisteren uitvoeriger besproken, ook omdat de anti-clericale Adamic dit geheel onjuist voorstelt.

Ook de geschiedenis van de Ustasji wordt te weinig naar voren gehaald. Zoals opgemerkt, tussen Tsjetniks, Partijgenoten en Duitsers bestaat een **driehoeksverhouding**. Tsjetniks en Partijgenoten vechten tegen elkaar en beiden tegen den Duitser. **Hiernaast bestaat nog de terroristische Croatische collonistenbeweging, de Ustasji, een 5e collonistenbeweging,** die onder Pavelitsj de leiding in het opgerichte Koninkrijkje Croatië kregen (15 Mei 1941) en daar het vraagstuk op Duitse wijze gingen oplossen, nl. door uitmoording van alle tegenstanders, in casu de Serben en de Joden. Naar verluidt zijn 400.000 tot 700.000 mensen door hen gedood. Toen de Ustasji op deze wijze huishielden, kwam er natuurlijk reactie van Serbische zijde, dus van de Tsjetniks, die met représailles kwamen: Croatische dorpen werden plat gebrand, Croaten gedood (schatting 300.000 tot 400.000). Later maakten de Tsjetniks de fout geen onderscheid te maken tussen welke Croaten zij bestreden: immers, de Ustasji hadden hun kwaad gedaan en waren Nazievrienden, maar onder de Partijgenoten van Tito bevonden zich zelf vele Serben.

Een verdere grote fout van de Tsjetniks werd gemaakt in lente 1942, toen de Tsjetniks met de Italiaanse krijgsoverheden overeenkwamen om Croatië te verdelen tussen zichzelf en de Italianen, indien de As zou overwinnen.

Dit over de Joegoslavische burgeroorlog. Er bestaat echter nog een Croatische burgeroorlog ook, nl. tussen Partijgenoten en Ustasji's. De nazies en onder hun leiding ook de Ustasji's begonnen de communisten op te ruimen. Zoals wij vorige week schreven, tellen de Partijgenoten zeer vele communisten, is Tito zelf leider van de Communistische Partij en is de gehele beweging van de Partijgenoten een mise-en-scène van de Sovjets. Vanzelfsprekend begonnen de Partijgenoten tegen deze schoonmaak door de Ustasji's fel te reageren uit zelfverdediging. Met de verzwakking van de Duitse macht kunnen de Partijgenoten zich thans de Ustasji's van het lijf houden. Maar de Partijgenoten vrezen de definitieve ineenstorting van de Ustasji's na de Duitse nederlaag, omdat dàn de Tsjetniks de euvelen die hun door de Croatische Ustasji's zijn aangedaan zullen wreken op de Croaten in het algemeen, d.i. de Partijgenoten. En de Ustasji's, de nazievrienden, hebben veel kwaad gedaan, zodat de wraaklust sterk is. In Lika, Krajina en Herzegovina hebben ze dorpen afgebrand, honderden mensen verdronken. Verantwoordelijk hiervoor zijn vooral de Croatische Ustasji's Kvaternik (Minister van Openbare Veiligheid in Zagreb) en Luburitsj (hoofd van de concentratiekampen). Slechts toen vele mogendheden en ook het Vaticaan tegen het optreden der Ustasji's protesteerden is enige verbetering ingetreden, ook al omdat de Duitse sterke hand aan het verslappen was.

De Godsdienstvrijheid en vervolging.

De Orthodoxe Serben kregen godsdienstvrijheid onder de Ustasji's in Croatië, maar zij moesten een autonoom deel van hun kerk stichten, de Croatische Orthodoxe Kerk. De Joden voeren minder wel. Hun goederen werden door de nazievrienden verbeurd verklaard, gruwelen en concentratiekampen waren hun lot. Een groot deel van de Croatische Joden werd door de Ustasji's aan de Duitsers uitgeleverd in de lente van 1943. Volgens de laatste berichten van katholieke zijde te Washington is er geen enkele Jood over in Croatië. Veel Joden zijn er hier trouwens niet geweest.

Op 22 Juni 1941 viel Duitsland Rusland aan. De Russophiele Serben waren natuurlijk terstond het slachtoffer van de nazievrienden of Ustasji's. Op 24 Juni werd een opruiming gehouden. Alles wat communist was — en dat is heel wat in Croatië en Serbië — vluchtte de bergen in. Aanvankelijk werkten de communisten samen met de Tsjetniks (dus à la Partijgenoten later), maar toen de Tsjetniks ook Italianen in hun gelederen

toelieten, braken de communisten met de Tsjetniks. De communisten bestonden in Joegoslavië vooral uit vele Serben, en een kleiner, doch niet onaanzienlijk getal Croaten. Onder de Mohammedanen had men ontzettend vele communisten. Wij schreven al, dat vele niet-communistische Croaten (in casu dus katholieken, want anderen zijn er vrijwel niet) van de nood een deugd maakten en dienst namen in de guerrilla-benden van de Partijgenoten, om toch iets te kunnen doen. Deze katholieken hebben de communistische tendens van de Partijgenoten weliswaar verzwakt, maar geenszins opgeheven. Bovendien groeide het aantal Partijgenoten nog in Juni 1941, toen de Italianen en Tsjetniks tijdelijk samengingen en de communisten uit Montenegro zich bij de Partijgenoten voegden.

Eind 1942 waren de Partijgenoten in het bezit van geheel Bosnië en Bihac via Petrovac tot Konjic. Zelfs Imotski en Posujo tot aan Vranic toe zijn een tijdlang in hun handen geweest. Men neme de kaart er even bij. Kleinere groepen Partijgenoten vindt men voorts overal in Croatië, Slawonië en Dalmatië. Waar bergen en moeilijk te bereiken dorpen zijn, zijn de Partijgenoten de baas. Waar steden en vestingen zijn, zijn de Ustasji's of nazievrienden de baas. Versterkte posten zijn door de laatsten opgericht langs de spoorlijnen, slechts met 100 tot 200 meter tussenruimte. Elke week kan men nog van aanvallen op de treinen in ons blad lezen. In Zagreb heeft men kazematten opgericht uit vrees voor een onverhoede aanval van de Partijgenoten op de voedselvoorraden die daar voor de nazies en hun vrienden zijn opgeslagen.

„Osservatore Romano" herinnert eraan dat de politiek onderworpen is aan de zedenwet.

„Wanneer wij zeggen dat de Christelijke Staat een zedelijk aanzien heeft, betekent dit dat de politiek onderworpen is aan de zedenleer. Op het eerste gezicht zal men zeggen dat dit een waarheid is waar niets tegen in te brengen valt, maar toch wordt deze waarheid door moderne meningen tegengesproken. Volgens deze meningen is de staat op de bron van alle zedenleer, zowel uitwendig als inwendig".

Met deze opmerking begint Professor Guido Gonella in de „Osservatore Romano" een artikel over „De Zedenwet en de Staat", waarin hij wijst op de leer van de Kerk omtrent de aard van de regeringen."

Professor Gonella haalt de woorden aan van Paus Pius XII toen Hij zeide dat „de Kerk geen voorkeur geeft aan welke biezondere wijze ook, waarop de volken en Staten de reusachtige binnen- en buitenlandse problemen trachten op te lossen, zolang als zij zich aan Godswetten houden".

Moderne fouten.

Professor Gonella vervolgt: „Hieruit volgt dat: 1) de Staat een zedelijke weg te bewandelen heeft; 2) de Staat aan het individuele en maatschappelijk leven gebonden is door een ethische band 3) de staat trouw is aan zijn morele plicht wanneer hij zijn ... noodzakelijke onafhankelijkheid" van den Schepper erkent, die de eerste bron is van de zedenwet". „In het licht van deze princiepen", vervolgt Professor Gonella, „is het niet moeilijk om in te zien hoe de dwalingen van de moderne, ontologische politieke stelsels alle haar oorsprong vinden in het feit, dat men de fundamentele Christelijke zedenwet heeft willen verloochenen of veronachtzamen". Dan bespreekt de schrijver drie soorten „valse leringen met betrekking tot de Staat en de zedenleer".

De eerste valse leer is", zo schrijft hij, „dat de zedenleer geen aandeel heeft in de organisatie van de Staat."

Zij die dit standpunt innemen, beschouwen de zedenwet als iets bedriegelijks en vals, iets dat het uitsluitend economisch karakter van den staat aantast". „De Sociale wet is voor hen iets van economisch nut en niet de morele wet van rechtvaardigheid. De handelingen van den mens moeten slechts gestraft worden door economische noodzaak."

Het onhoudbare in deze theorie is dat de enige bron van de menselijke voorstelling van goed en kwaad in materiële toestanden gezocht wordt. Het geweten en de geschiedenis vertellen ons, dat de mensen niet gelijk schapen gedreven worden door economische noodzaak".

Het bestaan van liefdadigheidsinstellingen bijvoorbeeld, moet niet toegeschreven worden aan economische noodzaak. Behalve en boven de motieven van zuiver economisch nut, zijn er nog andere.

De Staat wordt zeer zeker geleid door economische overwegingen, maar deze zijn niet zijn enige motieven. „De tweede dwaling is", zegt Dr. Gonella, „dat de zedenwet onderworpen wordt aan de Staat". „Alles moet maar een middel worden, zelfs de godsdienst moet de politiek dienen". Deze bewering is reeds op het eerste gezicht te weerleggen". „De mens houdt op een redelijk wezen te zijn en wordt zuiver een politicus. Hij vergeet dat de zedenwet eerst komt en dat politieke overwegingen pas in de tweede plaats komen".

Tenslotte behandelt Dr. Gonella het derde punt van de „Valse leer", de leer van Hegel, die de zedenleer met de Staat vereenzelvigt. „Volgens deze leer bestaat het individu niet, tenzij als onderdeel van den Staat. Het is duidelijk, dat zodra de zedenwet met de Staat vereenzelvigd wordt, zij al haar waardigheid verliest. Er zijn wijsgeren geweest die gepoogd hebben het individu tot het middelpunt van alles te maken, en [illegible] zodoende ontkenden dat de burger ook nog plichten had buiten zichzelf — hier in Hegel zien wij lijnrecht het tegengestelde. En zoals altijd, ligt de deugd ook hier in het midden. „Noch de Staat, noch het individu kunnen de opperste bron van de zedenwet zijn, omdat zij beide te klein zijn. De zedenwet omvat het individu als individu en tevens als iemand die plichten heeft tegenover de Staat. Zij omvat ook de Staat in zijn betrekkingen tot het individu. Zij overtreft ook al deze dingen, zij steekt er ver boven uit. De enige gezonde leer is dat de Staat onderworpen is aan een wet, die afkomstig is van een hogeren wetgever. „De staat", zegt de Paus, „is noodzakelijk afhankelijk van de wil van den Schepper".

„Hij moet Gods wetten gehoorzamen".

„Professor Gonella bespreekt verder de aard van de Christelijke Staat en zegt dat de zedenwet, door het leven van het individu zowel als door dat van de Staat als „een gouden draad loopt".

Allereerst de Rechtvaardigheid.

„Als men de zaak goed bekijkt", schrijft hij, „zal men zien dat de bezigheid van de Staat slechts een onderdeel is van de bezigheid van den mens, namelijk slechts zijn politieke bezigheid. Nu zijn al de handelingen van den mens aan de zedenwet onderworpen, daaruit volgt dat de handelingen van de Staat ook onderworpen zijn aan de zedenwet".

„De Christelijke Staat moet een rechtvaardige Staat zijn voordat hij een wettige staat kan zijn, met andere woorden rechtvaardigheid komt voor wettigheid... En dit geheimzinnig woord: „Rechtvaardigheid", betekent niets meer dan dat de Staat zich richt naar de zedenleer".

In zijn positieve wetten, geeft de Staat aan hoe de zedenwet in acht genomen moet worden in de betrekkingen van mens tot mens, maar hierdoor schept hij geen zedenwet, doch brengt hij deze veeleer in toepassing. Hij staat erop dat de rechtvaardigheid de allereerste toetssteen is hetgeen betekent dat de door God gemaakte, of natuurwet, vóór de positieve, door den mens gemaakte wet komt".

„Alleen wanneer de Staat onderworpen is aan de zedenwet, kan hij politieke levenskracht krijgen.

Zowel op de Staat als op het individu is van toepassing: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en al het overige zal U toegeworpen worden". De Staat buigt zich voor de zedenwet, aldus zijn afhankelijkheid van den Oppersten Wetgever erkennende, en door dit te doen dient hij den mens tot wiens heil hij oorspronkelijk ingesteld is.

BONAIRE

VOOR IEDERE KWAAL EEN HUISMIDDELTJE.

Onder hetzelfde voorbehoud en met dezelfde bemerkingen, als wij reeds enkele malen een reeks kruiden en andere geneesmiddelen opnoemden, geven wij hier een nieuw lijstje van ziekten en geneeswijzen.

Heeft een flinke verkoudheid uw keel ontstoken, dan ziet u wat heerlijke cashu-vruchten te krijgen, (Anacardium occidentale). De gekookt, zonder pit, maar met wat suiker erbij, is niet alleen een heerlijke delicatesse, maar verzacht ook de keel. De cashuvrucht is rijp op het einde van de regentijd, dus ongeveer in Februari. Is ze niet volkomen rijp, dan heeft ze juist de tegenovergestelde uitwerking; uw hele keel wringt dan samen.

Het gevaarlijk voortschrijden van de gordelroos wordt bezworen door de reeks blaren te omschrijven met inkt. Er worden dan bovendien heiligennamen en kruisen bij geschreven en bepaalde gebeden gezegd. Niet is altijd duidelijk, wat er geschreven en gebeden wordt, want de mensen, die het kunnen — en dan zijn er maar enkelen — leggen een zekere geheimzinnigheid aan de dag, wanneer zij hun ambt oefenen. Zij zelf weten wel, wat die figuren betekenen, zo beweren ze althans, maar voor anderen blijven ze raadselachtig, een heiligennaam, een kruis, en een letter M als voorletter van Maria uitgezonderd. De naam van de ziekte is al even onduidelijk: colibri. Het goudgroene vogeltje, de kolibri, wordt hier juist geen kolibri, maar blinchi genoemd, een verbastering van „blinkertje".

Heeft u een vuiltje in het oog, wat er niet uit te krijgen is, dan kan een zaadje van de jerba hole cora u helpen. (Ocimum gratissimum). U doet het zaadje in het oog, gaat dan op uw zij liggen, met het bewuste oog naar boven. Het zaadje gaat dan rond, neemt het vuiltje mee, en komt er in de ooghoek uit.

Tegen hoofdpijn helpen de bladeren van de palu santu, op Curaçao otaheiti genaamd, (Thespesia populnea). Verwar de palu santu, die een boom is, niet met het plantje jerba santu. Men wast de bladeren af, plakt ze met olie tegen het voorhoofd en bindt ze met een doek vast.

De kwade gevolgen van een mariboma-steek kan men tegengaan door onmiddellijk blaadjes van drie of zeven verschillende bomen of planten te plukken, deze tussen de handen samen te wrijven, daarmee over de gestoken plek te strijken.

Gebrek aan eetlust is op te heffen door een thee te drinken, getrokken van de mampuritu-plant. (Porophyllum macrocephalum). De planten behoeven niet vers te zijn, ook van gedroogde mampuritu kan men het aftreksel maken. De gehele plant kan in het water, met stengel, blad, bloem en al.

Om huiduitslag (calor) te genezen, gebruikt men het sap van de polvo shimaron, op Curaçao chimichimi genaamd, (Argemone mexicana); een plantje, dat overal in het wild groeit en veel op een distel gelijkt. Breekt men de stengel, dan vloeit er een heel geel vocht uit. Dat moet men op de zieke plek smeren.

CURAÇAO

BEZOEK PRINSES JULIANA.

De Heer H. C. J. Nieuwenhoff schrijft ons:

Naar Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao in zijn Nieuwjaarsrede mededeelde, wordt Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana der Nederlanden zeer binnenkort op Curaçao verwacht.

Reeds het vorig jaar werden onderstaande personen aangezocht de organisatie van een groot defilé op zich te nemen, een defilé van alle mogelijke organisaties en verenigingen, in de ruimste zin des woords.

Door het uitstel van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid werd de organisatie hiervan enige tijd opgeschort, doch nu de datum van het bezoek nadert, doen wij een beroep op alle organisaties, sport-, sociale, jeugd-, ambtenaren-, werkliedenverenigingen etc.

Januari 1943 is de grootste betoging op ons eiland gehouden ter gelegenheid van de geboorte van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet Francisca. Nu Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana persoonlijk ons eiland zal bezoeken spreekt het vanzelf dat deze huldebetoging niet slechts geëvenaard dient te worden, doch moet worden verbeterd.

In grote lijnen zal de demonstratie als volgt worden georganiseerd.

De organisaties die aan dit huldebetoon meedoen, stellen zich op zowel aan de Westzijde als aan de Oostzijde van de haven. De organisaties die thuis behoren aan de Punda-zijde, verzamelen zich op het sportterrein van de C.S.C. te Scharloo, terwijl de Otrabanda-organisaties zich opstellen op het Mundo Nobo sportterrein.

Beide stoeten worden op het Brionplein samengevoegd, waarna in het C.B.L.O.-stadion voor Hare Koninklijke Hoogheid en gasten zal worden gedefileerd.

Alle sport- en andere verenigingen defileren zoveel als mogelijk is in tenue teneinde het geheel kleurig te maken, terwijl verzocht wordt zoveel mogelijk vlaggen en banieren mee te voeren.

In het C.B.L.O.-Stadion zal de stoet na het defilé worden opgesteld, waarna enige Vaderlandse Liederen zullen worden gezongen. Zo mogelijk zal hierna worden gesproken.

Bovenstaand houdt in grote lijnen het defilé-plan in. Bizonderheden zoals datum en verdere detailregelingen zullen te zijner tijd worden bekend gemaakt.

Het Comité:
H. A. Dennert — A. B. Faay — H. C. J. Nieuwenhoff — Mr. L. A. L. Weeber.

NIEUWJAARSONTVANGST IN HET FORT.

Herinnerd wordt aan de nieuwjaarsontvangst welke Zijne Excellentie de Gouverneur hedenmiddag zal houden. De ontvangst vangt aan om 17 uur. De kleding is wit.

NEDERLAND

LEO RUYGROK OVERLEDEN.

De componist en dirigent Leo Ruygrok is op de leeftijd van 45 jaar overleden, aldus werd door radio Hilversum bekend gemaakt.

SLAVENARBEID.

De buitenlanders, die verplicht zijn in Duitsland te werken, worden als slaven behandeld en zijn aan lijfstraffen onderworpen. De toezichters in de fabrieken hebben volmacht om de arbeiders te mishandelen en een Nederlandse student, die pas ontsnapt is en ...en aankwam, vertelde hoe hij een vrouw heeft zien slaan door een opzichter, omdat haar houding hem niet beviel. Ook wanneer het werk niet op tijd klaar is, worden de arbeiders mishandeld. Gewoonlijk heeft dit plaats op een afgelegen plek.

De ontsnapte student maakte deel uit van een groep, die naar Rehbrücken was gezonden. Eerst werden zij naar Ommen gestuurd, waar enkele studenten teruggezonden werden, omdat zij Indiërs waren en volgens de begrippen van de nazies niet waardig waren om voor Duitsland te werken. Twee studenten, die in opstand waren gekomen, werden voor 24 uren opgesloten in een betonnen kelder van anderhalve meter lang en breed en waarin 30 cm hoog water stond, zodat zij niet konden gaan liggen. De ontsnapte vertelde nog hoe bij aankomst van de treinen te Ommen strenge maatregelen getroffen waren om ontsnapping te voorkomen, maar hoe de studenten spontaan het „Wilhelmus" zongen, gevolgd door het studentenlied „Io Vivat" en eindigden met een donderend „Lang leve de Koningin!" Zij werkten 12 uur per dag.

ONTSLAGEN.

De Propaganda-leider van de NSB, Ernst Voorhoeve, is om gezondheidsredenen ontslagen door Mussert en vervangen door H. M. Leeuwenberg.

SURINAME.

NIEUW R.K. TIJDSCHRIFT IN SURINAME.

Oud-leerlingen van de St. Paulusschool (R.K. Mulo) in Suriname hebben op een bijeenkomst op Tweede Kerstdag besloten tot het oprichten van een tijdschrift. Nadere bizonderheden zijn ons nog niet bekend, doch de opzet der jongelui schijnt groots te zijn.

Een Amigoe in de hand, brengt vreugde in het land.

Buitenland.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„**Te land:** In de centrale sector van het 5e legerfront wordt onze opmars door de met sneeuw bedekte bergen voortgezet. Bittere gevechten vinden plaats in de stad San Vittore. Aan het front van het 8e leger verbeterden de Brits Indische troepen hun stellingen.

In de lucht: Gisteren beperkte het slechte weer wederom de luchtoperaties. Kanonstellingen in het gebied van Cervaro en de spoorlijn te Fondi werden aangevallen door gevechtsbommenwerpers. 2 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield. Geen onzer toestellen wordt vermist" (Algiers, (AP) 7.1).

DE TRAGE OPMARS IN ITALIË.

Wes Gallagher seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Algiers:

Duitse genie-troepen werken overhaast om de Italiaanse Siegfried-linie te voltooien die verschillende kilometers diep is en even sterk als een soortgelijk Duits verdedigingssysteem in het Westen van Europa. Dit werd door Duitse gevangenen medegedeeld. De bedoeling van de Duitsers is de Geallieerden zo lang mogelijk verwijderd te houden van Rome en ze zeiden dat ze hun reusachtig nieuw defensiesysteem zullen aanleggen op slechts enkele kilometers van de tegenwoordige gevechtslinie. De sterkste punten liggen in de buurt van Cassino tegenover het 5e leger en een weinig het land in van Pescara, de haven aan de Adriatische Zee welke de Canadese strijdkrachten steeds naderen.

De hopeloze aard van de Duitse verdediging in Italië de laatste weken is mogelijk te verklaren uit de noodzaak om stand te houden tot de nieuwe lijn gereed is. Fritz Todt, de Duitse vernufteling die soortgelijke „wallen" in het Westen oprichtte, stierf bijna een jaar geleden bij een vliegtuig ongeval maar de organisatie die hij vormde, werkt blijkbaar nog. Behalve dat zij een nieuwe linie smeden, vormen de Duitsers reserves van hun mobiele defensie eenheden achter de gevechtslinie en versterken zij hun troepen aan het front met kranige berg regimenten. Een Geallieerde officier zeide, dat de vijand een lange uitputtingsoorlog schijnt voor te bereiden op de Italiaanse laars.

De Canadese troepen waren zeer verheugd toen zij vernamen dat Luitenant Generaal Oliver Leese als nieuwe bevelhebber van het 8e leger is benoemd en vierden deze benoeming door het bestormen en veroveren van „Punt 59", een zeer sterk verdedigde heuvel op ongeveer 5 kilometer van Ortona waarvan men de hoofdweg naar Pescara langs de kust kan overzien. Het is de eerste belangrijke vordering van de Canadese troepen sedert sneeuw en stormwinden hun intrede deden in de Adriatische kustsector. De opmars kwam aan het einde van de vorige week nadat grof geschut en mortieren de hoogte hadden bestookt. Van de Brits Indische troepen, die enkele kilometers het land in van de Adriatische Zee vechten, werd medegedeeld dat zij enkele honderden meters zijn gevorderd onder het vuur van machinegeweren en de heuvelrug ten Zuid-Westen van San Tommaso hebben bezet. De infanterie van het 5e leger vorderde anderhalve kilometer ten Westen van Venefro om de 700 meter hoge rug van de Samucroketen te bezetten ongeveer 3 kilometer ten Noord-Westen van het dorp van San Vittore. Een Geallieerde officier zeide, dat het 5e leger nu in bezit is van alle hoogten waarvan men San Vitorre kan overzien, op 9 kilometer van Cassino aan de hoofdweg die naar Rome leidt. Terwijl het weer de luchtverrichtingen boven het Italiaanse front beperkte, begaven Geallieerde bommenwerpers zich naar Boelgarië en Joegoslavië om de verbindingswegen in de Balkan te bestoken.

DE PLUNDERING VAN DE ABDIJ VAN MONTE CASSINO.

„The Tablet" geeft nog de volgende bizonderheden over de Duitse „ontruiming" van de abdij van de Monte Cassino in Italië, waarover wij zelf ook reeds een en ander melddén.

Volgens het blad zijn de schatten door de Duitsers overgebracht naar Castel Sant'Angelo in Rome. Hiervoor werden 12 militaire vrachtauto's gebruikt. De monniken werden gevoerd naar Spoleto. Tot de historische schatten, die alzo door de Duitsers verkregen werden, behoren 20.000 kostbare boeken en 120 kisten met de meest waarderijke documenten en perkamenten die de trots van de abdij vormden. Er zijn manuscripten van de 6e eeuw bij, alsook van de 10e eeuw.

Het blad deelt mede, dat tot de „ontruiming" door de Duitsers opdracht werd gegeven onder het voorwendsel om „die onschatbare historische schatten" veilig te stellen. „Maar de Katholieke wereld heeft niet vergeten wat geschied is met zulke kostbaarheden die elders door de nazies in beslag werden genomen. Dit was weer een van de vele plunderingen waarmede de Duitsers slechts hun buit willen verrijken".

AANVALLEN OP DUITSLAND.

Het volgende communiqué werd door het Britse Ministerie van Luchtvaart uitgegeven:

„In de afgelopen nacht vielen Mosquito's van het Bommenwerperscommando doelen in het Westen van Duitsland en Noord-Frankrijk aan. Andere vliegtuigen legden mijnen in de vijandelijke wateren. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 7.1).

DUIZEND TON OP STETTIN.

In Londen schat men, dat in de nacht van Woensdag op Donderdag duizend ton aan bommen op Stettin geworpen werd.

DE BERECHTING VAN FASCISTISCHE VERRADERS.

Radio-Rome (onder Duits toezicht) deelde mede, dat de berechting der leden van de vroegere Italiaanse Fascistische Grote Raad, die stemden om Mussolini af te zetten, zal beginnen op 8 Januari „voor een speciale rechtbank om alle verraders en binnenlandse vijanden op te ruimen". Het DNB zeide, dat tot de beklaagde ook behoort de oudminister van buitenlandse Zaken Ciano. 14 Vroegere kopstukken zullen bij verstek berecht worden (New York, 6.1).

DE NOORDAMERIKAANSE VLOOT.

James Forrestal, Ondersecretaris van de Noordamerikaanse Marine, maakte bekend, dat 65 vliegdekschepen voltooid werden door de Noordamerikaanse scheepswerven in 1943 — het jaar waarin de omvang van de vloot meer dan verdubbeld werd.

In een rede voor de campagne om gelden in te zamelen voor hospitalen, zeide de Heer Forrestal, dat 6 vliegdekschepen van 27.000 ton van het Essex-type bij het totaal begrepen zijn. Bovendien werden 9 lichte vliegdekschepen van 10.000 ton gebouwd deze werden omgebouwd van kruisers. 50 Escorte-vliegdekschepen werden afgeleverd. Deze escorte-vliegdekschepen hebben de duikbootbedreiging in de Atlantische Oceaan helpen te niet doen. „De Noordamerikaanse marine heeft thans strijdkrachten, die de grootste vloot- en luchtmacht in de geschiedenis vormen", zeide hij. „Geen ander land ter wereld zou hebben kunnen benaderen wat wij volbracht hebben in het afgelopen jaar, zowel in termen van tijd, hoeveelheid, als qualiteit".

De Heer Forrestal pleitte voorts voor het behoud van deze geweldige macht na de oorlog omdat — zoals Premier Smuts van Zuid-Afrika zeide — „Vrede zonder macht is een lege droom" (New York, (AP) 6.1).

DE NIEUWE AARTSBISSCHOP VAN WESTMINISTER.

Mgr. Griffin betrekkelijk onbekende persoonlijkheid.

De Britse katholieken waren nogal verrast door de benoeming van Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. Bernard Griffin, wijbisschop van Birmingham, tot Aartsbisschop van Westminster, zoals op 22 December 1943 door ons reeds werd gemeld. Sedert de dood van Cardinaal Hinsley werden verschillende candidaten genoemd, maar op het bisschoppelijk Paleis te Westminster schreef men het uitstel der definitieve benoeming toe aan de moeilijke verbinding met het Vaticaan, aldus de Herald Tribune te New York.

Monsignore Griffin diende in de Britse Marine en Luchtmacht gedurende de eerste wereldoorlog. Hij is thans 44 jaar oud en buiten zijn geboorteplaats Warwickshire is hij bijna niet bekend. Sedert 1938 is hij titulair bisschop van Abya en wijbisschop van Birmingham. Hij was zelf even verrast door de benoeming als de katholieken in Engeland. „Het was een hele verrassing voor mij, toen ik, een onbekende, het grote nieuws van den Paus ontving, dat ik voor deze baan gekozen was", zeide de nieuwe kerkvoogd van Engeland, toen hij geïnterviewd werd. „Mijn politiek zal het zijn hard te werken voor Kerk en vaderland".

Mons. Griffin staat bij de kerkelijke autoriteiten in de Midlands bekend als een goed administrateur en predikant. Hij heeft zeer vooruitstrevende ideeën op sociaal gebied. Zijn vrienden beschreven hem aan de verslaggevers als een dynamische persoon, vol temperament en fijn van geest, vlot met mensen en gemakkelijk in gezelschap. Hij is de enige katholieke bisschop, die 'air-raid warden' in actieve dienst is. Mgr. Griffin is op één na de jongste aartsbisschop, die sedert het herstel der hiërarchie in 1850 op de Stoel van Westminster werd benoemd: alleen Cardinaal Bourne was jonger, nl. 42 toen hij in 1903 werd benoemd. Sedert 1850 zijn er 6 aartsbisschoppen van Westminster geweest.

Mgr. Griffin is de zoon van een vrederechter te Birmingham. Zijn vader begon als timmerman. Mgr. Griffin heeft een tweelingbroer in Coventry.

Na zijn krijgsdienst in de marineluchtmacht begon de huidige kerkvoogd zijn studies in de godgeleerdheid in de Midlands, daarna ging hij naar het Engelse College in Rome, waar hij tot priester gewijd werd in 1924.

PATERS EN ZUSTERS.

Volgens de laatste statistieken van het Vaticaan zijn er thans 62 orden en Congregaties van mannen en 732 van vrouwen.

Die van mannen tellen tezamen 109.656 leden (paters en broeders) en die van vrouwen 586.646.

De grootste orde van mannen is die der Jezuïeten met 26.303 leden in 1.531 huizen en 76 noviciaten. De grootste congregatie van vrouwen is die van St. Vincent de Paul met 43.525 leden.

Aantal overtredingen van de Jeugd stijgt.

——

ONGERUSTHEID IN U.S.A.

door
ELMER MURPHY.

De onrustbarende stijging in het aantal overtredingen onder de jeugd, bleek onlangs uit rapporten samengesteld door schoolautoriteiten te Washington en het Federale Onderzoekings Bureau.

Deze rapporten hebben de aandacht gevestigd op fundamentele maatschappelijke vraagstukken, die tot op zekere hoogte verband houden met de oorlogvoering.

De rapporten onthullen dat het aantal overtredingen en misdrijven van de jeugd tussen de tien en twintig jaar stijgende is, niet alleen in de hoofdstad, maar in vele andere delen van het land.

Men schrijft dit grotendeels toe aan de ontwrichting die door de oorlog veroorzaakt wordt, maar men gaat nog verder terug. De toestand brengt weer problemen op de voorgrond die besproken werden lang voordat de oorlog begon.

Men erkent het huis, de school en de kerk weer als vereisten voor maatschappelijk saamhorigheidsgevoel. Van militair oogpunt beschouwd spelen deze drie zaken een belangrijke rol bij het ophouden van het moreel van de bevolking. Maar zij vormen samen ook de grondslag waarop het gehele sociale leven berust en waarvan de morele vooruitgang afhankelijk is. Ambtenaren leggen hoe langer hoe meer de nadruk op het huis en het gezin als de beginpunten van de levenswijze, voor het behoud waarvan wij nu aan het vechten zijn.

Sociale werkers zijn het er over eens dat een groot gedeelte van de overtredingen te wijten is aan het uit elkaar trekken van gezinnen, onverschillig wat de reden hiervan geweest mag zijn.

In sommige gevallen kan men dit toeschrijven aan de jaarlijkse stijging van het aantal moeders die in de oorlogsindustrieën tewerkgesteld worden. Het gevolg hiervan is, gebrek aan behoorlijke ouderzorg. Het is echter nog meer toe te schrijven aan de groeiende laksheid bij het uitvaardigen en de toepassing van de echtscheidingswetten. Statistieken wijzen uit dat de echtscheidingen en jeugdmisdrijven parallel lopen. Beide stijgen. De kinderen groeien op zonder de leiding van de ouders en men laat ze meestal aan hun lot over. Zij zwerven naar hartelust door de straten en komen in slecht gezelschap.

Men erkent ook uitwerking van een oorlogs regime, dat leidt tot zedelijke slapheid. Het behoud van het huiselijk leven is essentieel, waarschijnlijk het meest noodzakelijke van het oogpunt van de sociale werker beschouwd maar algemeen wordt aangenomen dat de invloed van het huiselijk leven aangevuld moet worden door kerk en school.

Het ene is afhankelijk van het andere. Opvoedkundigen en religieuze leiders zijn het er over eens dat, opvoeding die slechts berust op het materialistische en het geestelijk verwaarloost — onvruchtbaar en onvoldoende zal zijn. In werkelijkheid zijn èn het huisgezin èn de school afhankelijk van de godsdienst. De godsdienst is de bron van de sociale vooruitgang.

Op de vraag wat er practisch gedaan moet worden om dit euvel tegen te gaan is er geen direct antwoord. Sommigen zeggen dat het een quaestie is van het huis, anderen zeggen dat het de taak is van de kerk en de school. Niemand heeft nog een practische wijze aangegeven hoe de drie kunnen samenwerken om het hoofd te bieden aan deze onheilspellende zedelijke ontaarding waarvan onze jeugd werkelijk het slachtoffer is.

Er moet echter gezegd worden, dat er meer aandacht aan het vraagstuk besteed wordt dan ooit tevoren. Het is een probleem dat onmiddellijk in overweging genomen moet worden in verband met het ophouden van het morele front, — als een phase van de oorlogsinspanning, maar het zal lang nadat de schaduwen van de oorlog verdwenen zijn nog de aandacht eisen als een factor in de reorganisatie die er na deze oorlog moet komen.

LAATSTE NIEUWS.

— **Het Britse Ministerie** van Luchtvaart meldt, dat gisteren lichte en middelzware bommenwerpers van de Raf alsook gevechtsbommenwerpers militaire doelen in Noord-Frankrijk aanvielen. Britse en Geallieerde gevechtsvliegtuigen escorteerden de bommenwerpers. Voorts werden patrouillevluchten boven Noord-Frankrijk uitgevoerd. 6 Vliegtuigen worden van de verrichtingen vermist.

— **De bestoking** van het Europese vasteland door gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers begon heden al vroeg. Spoedig daarop volgden middelzware bommenwerpers, beschermd door gevechtsvliegtuigen. Waarnemers bij Dover konden de vliegtuigen op grote hoogte zien overvliegen.

— **Bevoegde** doch niet-officiële kringen zeiden, dat het bericht over Geallieerde landingen in Joegoslavië door de Duitsers verspreid worden om inlichtingen in te winnen. **Noch in** Londen noch in Caïro konden de berichten over de landingen worden bevestigd. Maar ook zijn zij niet ontkend.

— **Noordamerikaanse** troepen van het 5e leger in Italië hebben de 1500 meter hoge berg Monte Majo op 8 kilometer ten Noord-Westen van Venafro veroverd.

— **Het Stockholmse** nieuwsblad „Morgontidningen" zeide, dat zijn 60.000 personen in Stettin dakloos zijn na het bombardement van Donderdag.

— **Mevrouw Jean de Coux,** echtgenote van den Vichy-Fransen Gouverneur van Frans Indo-China, werd gisteren gedood in een auto-ongeval nabij Saigon.

— **Radio-Parijs** deelde mede, dat René Massigli, lid van het Franse Nationale Comité, binnenkort naar Washington vertrekt om te onderhandelen over het Franse goud op Martinique.

— **Het Joegoslavisch** communiqué meldt de ontruiming van Banjaluka nadat de taak der eenheden van het 5e corps er voltooid was. De vijand verloor 680 man aan doden, 700 aan gewonden en 720 aan gevangenen tijdens de verrichtingen. Onder de gevangenen bevonden **zich 26 officieren.** Er werd veel oorlogsmateriaal buitgemaakt. Aan andere fronten worden succesrijke verrichtingen voortgezet.

— **Radio-Brazaville** zeide, dat duizenden Fransen in de stad Annecy de Duitsers tartten bij het ten grave dragen van 4 Geallieerde vliegers, die met hun vliegtuig neerstortten. Een ontzaggelijke stoet trok over de straten bij wijze van hulde aan de gevallen vliegers.

De Goede God gaf mij een lief BROERTJE

HIJ HEET

Frank Rodolphe.

Aruba, 5 Januari 1944.

ROBBY FINCK.

DE FRANSEN OP CORSICA.

Beknotting van het Onderwijs door de As!—V

Het Luxemburgse Kind wordt opgevoed tot haat en bekrompen nationalisme.

Knechting van het Nederlandse Universiteitsonderwijs·

·De Nazificering van het onderwijs personeel.

LUXEMBURG.

Het onderwijsstelsel in Luxemburg was — beginnende met de lagere school — gegrondvest op het beginsel der tweetaligheid; de studie van Frans en Duits waren verplicht. Dit beginsel werd doorgevoerd in de middelbare school, waar echter, overeenkomstig het leerplan, aan de studie van het Frans zes à zeven lesuren per week werden gewijd, tegen slechts drie of ten hoogste vier aan die van het Duits.

Verstrekkende veranderingen in het onderwijsstelsel waren het gevolg van de komst van Gouwleider Gustav Simon in Luxemburg omstreeks Augustus 1940. Bij het instellen van het Duitse Burgerlijke Gezag in den lande zette hij radicale wijzigingen in het leerplan van de scholen door.

Eén enkel voorbeeld van deze wijzigingen is b.v., dat het Fransch als leervak in de lagere scholen is afgeschaft, terwijl in de middelbare scholen het aantal les-uren in deze taal aanmerkelijk is verminderd. Tal van andere onderwerpen, waarin vroeger les werd gegeven, zijn thans eveneens van het leerplan afgevoerd, zodat Duits, rekenen, wiskunde, enige algemene aardrijkskunde en geschiedenis (die natuurlijk niets anders is dan een vorm van propaganda) het enige vormen dat is overgebleven van het eens zo uitvoerige school-programma. Naar het oordeel der Duitsers behoorden de overige vakken vervangen te worden door gemeenschapszang, schoolreisjes en gymnastiek. Op die manier is het peil der opvoeding gezakt tot ongekende diepte, vooral in vergelijking tot het algemeen erkende hoge niveau van vóór de Duitse invasie. De school wordt door de nazies beschouwd als een reservoir van arbeidskrachten, waaruit ten bate van de steeds groeiende behoeften van de nationaal-socialistische staat geput kan worden. Familie-leven en kerkelijke invloeden op het kind mogen zich niet langer doen gelden.

Het bijwonen van de lessen op de lagere- en openbare scholen is ondergeschikt gesteld aan de verplichte toetreding van Hitler-jeugd. Sedert 1941 was dit een voorwaarde teneinde te kunnen deel nemen aan overgangs- en eindexamens, zonder welke de toegang naar de Universiteit versperd was.

De opvoeding van de jeugd van Luxemburg in de totalitaire geest baart de autoriteiten van de Luxemburgse Regering te Londen grote zorg, aangezien men er zich van bewust is, dat de kinderen stelselmatig worden opgezet tegen de tradities, die den Luxemburgers ter harte gaan. In plaats de persoonlijkheid van het kind te ontwikkelen, zodat er een belangrijk mens uit kan groeien, betrouwbaar, edelmoedig, iemand, die een ruime blik zal hebben voor de rechten en behoeften van zijn medemensen, kweken de Duitsers slechts een bekrompen nationalisme en haat en trachten het Luxemburgse kind te maken tot een onbetekend werktuig in de macht van het Herrenvolk.

Alle verenigingen, die vroeger op het gebied der opvoeding met de Luxemburgse autoriteiten hebben samengewerkt zijn ontbonden en hun roerende en onroerende goederen zijn verbeurd verklaard. Een dergelijk lot is bv. ook de padvindersverenigingen — die in totaal 5000 leden telden — ten deel gevallen. Deze werden onmiddellijk na 10 Mei ontbonden, omdat de Duitsers er een overblijfsel van de Britse geest in meenden te zien. De „Hitler-jeugd" heeft nu het monopolie der jeugdorganisatie tot zich getrokken, en ouders die weigeren er hun kinderen lid van te laten worden staan bloot aan zware boeten en zelfs aan gevangenisstraf.

Een groot aantal hoogleraren en onderwijzers is ontslagen en naar Duitsland gedeporteerd. Anderen hebben in Duitsland hun oude beroep hervat. Bovendien zijn tal van Duitse elementen toegevoegd aan of tewerk gesteld bij het Luxemburgse onderwijs. Om één enkel voorbeeld te geven: alle directeuren van middelbare scholen, op één uitzondering na, zijn Duitse ambtenaren. De enige Luxemburger in deze functie is een berucht verrader. Een aantal hogere scholen is gesloten. Het Groot Episcopaal Seminarie is overgebracht naar Trier, binnen de Duitse rijksgrens.

Het bezoeken van Universiteiten is slechts toegestaan aan die jongens en meisjes, die het Nazi-regime van ganscher harte onderschrijven. Deze studenten hebben zich te vervoegen bij de Duitse Universiteit. Keuze bestaat er — vanzelfsprekend — niet. Tenslotte zij vermeld, dat de Luxemburgse schoolkinderen — evenals de Duitse jeugd — moeten deelnemen aan de demonstraties en activiteiten van de Nazi-partij; dit betekent dat de Arbeidsdienst verplicht is gesteld, hetgeen vaak neerkomt op een leven onder toestanden erger dan de ergste lichamelijke en geestelijke slavernij.

NEDERLAND.

De politiek van de Nazies ten aanzien van het onderwijs in Nederland, samengevat in een paar woorden, komt hierop neer: de nazies proberen de vrije en onafhankelijke geest, die het Nederlandse onderwijs inademt, te veranderen in een onderwijs, dat beheerst wordt door de beginselen van de Nazie-leer. Zij proberen het. Maar veel verder komen zij niet.

Deze aanval is gericht tegen de verschillende soorten scholen en de professoren en leraren, die aan deze stellingen zijn verbonden. De Rijksuniversiteit van Leiden — de oudste en beroemdste onder de Nederlandse Hogescholen — is gesloten. De Nazies proberen deze Universiteit te vervangen door het stichten van een nieuwe, waar het onderwijs in alle takken van de wetenschap zal geschieden overeenkomstig hun principes. Maar hiermede zijn zij er nog niet. Er is heel wat meer voor nodig dan zelfs de langdurigste oorlog aleer de Nazies de nodige professoren voor dit plan zullen vinden. Want in Nederland is slechts een zeer gering aantal mannen der wetenschap lid van de N.S.B.

De Nazies hebben de Universiteiten van Nederland ook grote schade berokkend door een groot aantal hoogleraren gevangen te zetten of in concentratiekampen op te sluiten. Dit is van hun kant heel begrijpelijk; want de Nederlandse professoren plachten zich in hun colleges volkomen vrij en ongedwongen te uiten, slechts aan banden gelegd door de stem van hun eigen wetenschappelijke geweten. Zo was er bv. een professor in de rechtsgeleerdheid, die de maatregelen, door Seyss Inquart genomen, op louter juridische gronden becritiseerde. De Rijkscommissaris ontsloeg hem op staande voet. Twee-en-veertig van zijn collega's traden af uit protest tegen deze maatregel, andere bekende professoren zijn tot gevangenisstraffen veroordeeld omdat zij de leiders waren van de oppositie der Protestantse Kerken.

Door het hardnekkig verzet van de Katholieke kerk moesten vooral de Rooms-Katholieke professoren het bij deze aanvallen op de Hogescholen ontgelden. Er is onderscheid te maken in de wijze, waarop de Duitsers te velde zijn getrokken tegen de lagere- en middelbare scholen, en tegen de Universiteiten. Twee soorten maatregelen tekenen zich af: ten eerste zijn alle schoolboeken in zoverre „gecorrigeerd" dat alles, dat in tegenspraak was tot de Nazie-geest, er uit verwijderd is. (Natuurlijk waren het voornamelijk de geschiedenis-boeken, die van deze maatregel te lijden hebben gehad, hoewel ook in andere boeken wijzigingen zijn aangebracht). En ten tweede trachtten de Duitsers veranderingen aan te brengen in het onderwijzend personeel en althans vacatures te bezetten met leraren, op wier sympathie voor het nationaal-socialisme zij konden rekenen.

Leraren van Nederlandse scholen worden op twee verschillende manieren benoemd; die van de openbare scholen (scholen gesticht en in stand gehouden door de Gemeente) worden aangesteld door de Gemeenteraad; die van particuliere scholen worden benoemd door het Schoolbestuur in quaestie. In beide gevallen zijn deze benoemingen thans onderworpen aan de goedkeuring van den secretaris-generaal voor Onderwijs, Van Dam — vroeger professor in de Duitse taal aan de Universiteit van Amsterdam, is nu een werktuig in de handen van den Duitsen autoriteiten. Het is zonneklaar dat deze goedkeuring het mogelijk maakt evenveel N.S.B.-onderwijzers aan te stellen als er maar te vinden zijn. Natuurlijk is de heer Van Dam bij dit werk afhankelijk van de hulp van de school-inspecteurs. Vandaar, dat er onder de nieuw-benoemde inspecteurs tal van aanhangers van de nazie-leer zijn.

Tot op heden zijn de maatregelen, die de Nazies tegen Nederlandse scholen hebben genomen niet buitengewoon scherp geweest, en zeer zeker niet zó vernietigend als in andere bezette landen. Op de lange duur zal het onderwijzend personeel zijn invloed hebben op de geest waarin het onderricht wordt gegeven. Hierin schuilt het grootste gevaar, maar de Nederlandse geest — vooral de geest van het Nederlandse onderwijs — is kerngezond en zal zeer zeker de Duitse bezetting overleven, mits de duur daarvan tot het minimum wordt beperkt.

Het kan niet worden ontkend, dat sommige maatregelen, die door de Duitsers in Nederland zijn genomen, hun goede kanten hebben. Daar is bv. de maatregel, waarbij het volgen van lager onderwijs verplicht is gesteld voor kinderen tussen de 6 en 14 jaar. (Vroeger was dit 6 en 13 jaar). Maar dit is niet voornamelijk een Duitse vernieuwing; de Nederlandse regering koesterde dit plan reeds jaren en alleen om financiële redenen werd de verwezenlijking ervan uitgesteld.

De weinig goede kanten van de maatregelen der Nazies (zoals ook bv. de verbeteringen op het gebied van de lichamelijke opvoeding) worden volkomen teniet gedaan door hun hoofddoel: de karakteristiek van het Nederlandse onderwijs — dat weliswaar even sterk uiteenloopt als de Nederlanders onderling van godsdienst en politieke richting verschillen, maar toch altijd door en door Nederlands blijft — terug te brengen tot één uniformen geest: die van de verfoeide Nazie-leer.

Een moeilijkheid

I N C U.

De INCU, Afdeeling ARUBA, maakt bekend, dat vanaf 15 Januari 1944 bestellingen voor leveranties uit de V.S. en Canada voor het TWEEDE KWARTAAL 1944 mogen worden ingediend.

Bestellingen voor het eerste kwartaal worden na dien datum niet meer aangenomen totdat de overgebleven quota van dit kwartaal worden opengesteld. De H.H. Importeurs worden er wederom dringend en in hun eigen belang op gewezen, dat vraag No. 17 op de Aanvraagforms duidelijk, naar waarheid en uitvoerig moet worden beantwoord. Het gebeurt vaak, dat bestellingen maandenlange vertragingen ondergaan wegens onvoldoende aandacht in deze.

Een eigen voorganger voor de Herrnhutters op Curaçao.

—

„De West" schrijft:

In de Herrnhutter vertelt Dominee J. D. Raillard, Praeses der Evangelische Broeder Gemeente van zijn reis naar Curaçao.

Onder de daar vertoevende Surinamers zijn een tot twee duizend leden der Broeder Gemeente.

Naast een bezoek aan die leden, blijkt de reis in hoofdzaak ten doel te hebben gehad de mogelijkheid na te gaan, een eigen voorganger voor de Herrnhutters te benoemen. Dominee Raillard schrijft o.m.:

In Curaçao was het denkbeeld geopperd om niet één leraar, maar verschillende Evangelisten aan te stellen, die in nauwe samenwerking met de Protestantse Gemeente daar en onder toezicht van de Predikanten hun werk zouden doen. Zij zouden bij de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij werken en in hun vrije tijd de gemeenteleden opzoeken en verder geestelijk werk doen.

Tegen deze regeling werd door ons direct gewaarschuwd, want hierdoor wordt het geestelijk ambt neergehaald, het werk kan zelfs bij verwaarlozing van de familie, niet behoorlijk gedaan worden en zal alleen op overwerking van den betrokkene uitlopen.

Nadat ik eerst met de Predikanten gesproken had, werd de aangelegenheid in de kerkeraadsvergaderingen besproken. Hierbij vond ik open oren voor de bezwaren tegen de hierboven geschetste regeling en de grootste bereidheid, een werkelijk zelfstandige gemeente te laten opbouwen. De medewerking kan ik voorbeeldig noemen.

De zelfstandigheid is voor een nieuwe gemeente een levensbelang. Wordt zij en haar voorganger betrokken in alle verschillen van richtingen en personen buiten, dan is te vrezen, dat vorming van groepjes, of zelfs van clieken het gevolg zou zijn. Hiertegen zal gewaakt moeten worden.

Op industrieplaatsen, waar veel volk van allerlei landen bijeenkomt, is het nodig principieel en vastberaden zijn weg te gaan. De voorganger zal systematisch moeten werken.

Bij mijn bezoeken onder de gemeenteleden kwamen zeer spoedig de bizondere moeilijkheden bij het werk naar voren. De mensen wonen overal verspreid. Op Suffisant wonen er heel wat bij elkaar, maar verder vindt men hen overal rondom het Schottegat en vooral in Willemstad. Gaat men er een middag op uit, om mensen op te zoeken, dan duurt het eerst een tijd voor men straten en huizen gevonden heeft. Ik heb zulke middagen gehad, waar ik haast niemand gevonden heb. No. 1 — 3 waren net aan het werk, bij No. 4 was alleen de Roomse vrouw thuis, No. 5 was pas van het werk thuis gekomen en nog in het bad, No. 6 ontmoette ik gelukkig, toen ik het net opgegeven had en naar huis ging. Het is daarom wenselijk, dat de voorganger een auto bezit, zodat hij met het zoeken naar de mensen niet al zijn tijd verliest.

Bij het zoeken valt het op, dat velen in goede doen verkeren. Een radio is bij de meesten te vinden, bij velen ook een ijskast. Het gaat hun in zo ver goed. Over het algemeen denken zij met verlangen aan Suriname terug, maar zouden zij zich in Suriname op den duur weer thuis gevoelen? Wat zal gebeuren, indien eens de werkgelegenheid sterk vermindert? De Vereniging „Justitia, Piëtas, Fides" houdt ... bij elkaar, maar is geestelijk neutraal. Ze zijn gesteld op doop en be... maar verder is het kerkelijk ... goeden niet te na gesproken, zwak.

... kwam tot de conclusie, dat de leden van onze gemeente geenszins alles over boord gegooid hebben. Dit blijkt uit de belangstelling voor de doop en ook uit de gesprekken. Maar er zal een eigen voorganger moeten zijn, die zijn werk sterk als evangelisatiewerk opvat, die de mensen opzoekt en aan hun jas trekt. Een moeilijkheid zal zijn om de nodige geldmiddelen bij elkaar te brengen. Maar het is een algemene ervaring, dat een voorganger door de collecten, die bij zijn diensten gehouden worden, en de kerkelijke bijdragen, waarvoor hij de mensen aanspreekt, ook inkomsten schept. De gemeenteleden op Curaçao kunnen gemakkelijk de kosten van een voorganger opbrengen. Maar ze zullen moeten leren over de brug te komen. Bij mijn dienst op Rio Canario bedroeg de collecte van c.a. 60 bezoekers, waaronder enkele Europeanen ƒ 21.—. Dat kan veel lijken, maar is toch niet voldoende. Er zal van het begin af naar financiële onafhankelijkheid gestreefd moeten worden. Suriname zou wel iets kunnen bijpassen, maar het zou niet juist zijn als Suriname voor de gemeente op Curaçao zou opkomen.

De gemeente zal van het begin af aan moeten trachten en leren, om op eigen benen te staan. Weg met de bedelstaf, weg met de inzamelingen van gelden door lijsten, die ook buitenstaanders aangeboden worden. De gemeente moet van begin af zichzelve respecteren en zeggen, het is onze taak wij willen en wij kunnen het doen. Komt er dan nog iets bij, dan mag dat in dank aanvaard worden.

Ik heb op Curaçao veel medewerking ondervonden en ben daarvoor zeer dankbaar. Ik groet alle vrienden en gemeenteleden hartelijk, de enkelen, die ik kon opzoeken en de velen, welke, zo hoop ik, in afzienbare tijd door hun voorganger opgezocht zullen worden.

Wij hebben hier een taak, die niet langer uitgesteld mag worden. Al valt het ons moeilijk om iemand voor Curaçao af te staan, wij zullen ons hieraan niet kunnen onttrekken. Een te belangrijk deel van onze gemeente is daar woonachtig.

Kerkberichten.

Week van 9 Januari t/m 15 Januari.

Zo.: Zondag in het Octaaf van de H. M. Driekoningen.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P.. tel 1507

Zondag

5.— Gezongen H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Plechtige H. Mis ter ere van Drie Koningen.
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje met Kerstliederen.
Donderdag om 19 uur Lof.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK. Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 Gezongen H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Biechten: na Lof. Zaterdag na 16 uur

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler. O.P.. tel. 2413

Zondag:

5.— Gezongen H. Mis.
6.15 H. Communie-uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Pontificale Hoogmis ter ere van het feest van de Heilige Familie.
18.30 Pontificale Lof met predicatie van Pater Antoninus Spekle O.P.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de m jes.
19.— Aanbidding.
Biechten: na Lof. Zaterdag de g dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de m Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwarti

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spr uur: 8 — 10 uur. Zon-, feest- en w dagen.

Zondag:

5.— Gezongen H. Mis.
7.30 Kindermis.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 en 7.— H. M
Biechten: elke dag na H. Mis en terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Ja

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2 spreekuur 7 — 9 uur beh. Zon

Zondag:

5.30 Gezongen H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (beh Zaterdag).
Wo.: na de H. Mis Congregatie de meisjes.
Biechten: elke dag na H. Mis t uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1 spreekuur: 7—9 uur (behalve Zond

Zondag.

5.— Gezongen H. Mis.
8.— Hoogmis.
18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Z
Do.: na de H. Mis Congregatie v de meisjes.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GES

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voo vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. spreekuren: alle weekdagen van 7.1 8.15 uur, alsmede om 10 uur en 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.
Weekd.: HH. Missen om 6 en 6 uur.
Donderdags 18.30 uur lof ter ere het Allerheiligst Sacrament.
Biechten: Alle weekdagen onder na de HH. Missen en 's namiddags 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien 15.30 tot 19 uur.